

Č. 6965.

Domovské právo (Slovensko): * Nebylo-li později nabyto domovského práva v jiné obci, přísluší ta která osoba domovským právem do obce, ve které ona sama nebo její předek bydlili nebo se zdržovali v den, kdy vyhlášen byl zák. čl. XVIII:1871 (10. června 1871).

(Nález ze dne 15. prosince 1927 č. 22.620.)

Věc: Emerich Cz. v K. proti župnímu úřadu v Bratislavě o domovskou příslušnost.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Podáními ze 7. července 1925 zažádal st-l u obecního zastupitelstva obce M. o uznání dom. příslušnosti a vydání dom. listu uváděje, že jeho otec Ludvík Cz., který byl od roku 1879 do své smrti 3. dubna 1921 ref. farářem v obci Sz. v Maďarsku, kde působili svého času i jeho děd a praděd jako ref. faráři, celkem již od roku 1801. St-lův otec prý však v obci Sz. nenabyl domovské příslušnosti a rovněž ani st-l nestal prý se příslušníkem oné obce podle zák. čl. V:1876. Nenabyl však dom. příslušnosti ani v jiné obci, protože nepřispívali nikde k obecním břemenům, a podržel tedy st-lův otec svou původní příslušnost do M., které nabyl i st-l, narodiv se tam.

Obecní zastupitelstvo v M. usnesením ze 14. srpna 1925 uznalo v základě těchto okolností, že st-lův otec Ludvík nabyl dom. příslušnosti v této obci v základě § 7 zák. čl. XVIII:1871 a že st-l, narozený roku 1872 v Cs. (Maďarsko), nabyl též příslušnosti podle § 6 zák. čl. XXII:1886.

Rozhodnutím ze 13. července 1926 zrušil okr. úřad v K. zmíněné usnesení obecního zastupitelstva pro zmatečnost spolu s dom. listem na základě onoho usnesení vydaným. Nař. rozhodnutím zamítl žal. úřad st-lovo odvolání. — — —

O stížnosti nss uvažil: — — —

První zákonnou normou na území slovenském, upravující otázku dom. příslušnosti, jak rozuměti jest jí podle pojmu nynějšího právního řádu, byl zák. čl. XVIII:1871, na němž vybudovány byly další zákony upravující tento obor veř. práva, totiž zák. čl. V:1876 a XXII:1886.

Zák. čl. XVIII:1871 řeší pak jednak otázku nabývání dom. příslušnosti v budoucnosti, jednak obsahuje v § 7 přechodné ustanovení právě vzhledem k tomu, že šlo o obor speciální normou dosud neupravený, totiž o dom. příslušnost odpovídající pojmu, z něhož teprve tento zákon vycházel, a na němž jeho předpisy byly vybudovány. Účelem tohoto § bylo tedy zařaditi tu kterou osobu s hlediska tohoto nového právního pojmu dom. příslušnosti do některé obce pro dobu, kdy tento zák. článek nabyl účinnosti, a zjednati tak základ pro další vývoj této instituce.

Vyslovil-li pak dotčený § 7 zák. čl. XVIII:1871, že každý státní občan náleží do svazku oné obce, »pod jejíž příslušností« či kompetencí »stojí v době vyhlášení tohoto zákona«, nelze ustanovení tomu právě proto, že pojem dom. příslušnosti, z něhož tento zák. článek vycházel, byl dřívějšímu právnímu řádu vůbec neznám, rozuměti jinak, než že zákon-

dárce měl při tom na mysli ustanovení § 4, dle něhož pravomoc obce vztahuje se ke všem osobám, které v obci a na jejím území bydlí nebo se zdržují. Oporu pro tento názor poskytuje zejména i ustanovení zák. čl. IX:1836, jednající o vnitřní správě obcí, z něhož je patrné, že za členy obce oprávněné zúčastniti se v její správě a požívající ochrany normou tou stanovené, pokládáni byli prostě všichni její místní obyvatelé.

Když tedy žal. úřad dospěl k závěru, že st-ova otce, byť se i narodil v M. roku 1837, pokládati bylo v době, kdy onen zák. článek byl vyhlášen, to jest 10. června 1871, za příslušníka obce Cs., (na území nyní maďarském), protože tam již od roku 1863 bydlil, neodporuje závěr ten ani skutkovému stavu ani zákonu.

Jak rovněž nesporno, narodil se st-l v téže obci Cs. roku 1872, tedy v době, kdy jeho otec byl dle toho, co právě bylo uvedeno, již tamním příslušníkem, a stal se tedy i st-l dle § 9. cit. zák. čl. XVIII:1871 účastným dom. příslušnosti k téže obci.

Poněvadž pak, jak st-l sám tvrdí a správními spisy vyvráceno není, již ani jeho otec, ani on sám, dom. příslušnosti v jiné obci po rozumu předpisů dotčených zák. čl. V:1876 a XXII:1886 způsobem originárním nenabyl, zbývá jen jediný závěr, že oné své příslušnosti do obce Cs. již nezměnil a příslušníkem jiné obce se nestal. Vycházel-li tedy žal. úřad z tohoto závěru, nelze mu vytýkati ani vadnost řízení ani nezákonnost jeho stanoviska. — — — —

Č. 6966.

S p o l k o v é p r á v o: * Povinnost cizozemských společností akciových a komanditních na akcie vymoci si dle čl. I. císař. nař. z 29. listopadu 1865 č. 127 ř. z. uznání právní existence a připuštění k provozu v tuzemsku, není omezena na takové společnosti jmenovaného druhu, jež zde provozují obchody dle čl. 271 a 272 obch. zák.

(Nález ze dne 15. prosince 1927 č. 26.634).

V ě c: Firma »The Henckel von Donnersmarck-Beuthen Estates-Limited« v Londýně proti ministerstvu vnitra o uznání právní existence a připuštění k provozování obchodů v tuzemsku.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á.

D ů v o d y: Veř. obch. společnost Edgar Ervín a Alfons, hrabata z Donnersmarcku se sídlem v K. v Polském Slezsku provozovala v B. dobývání hlíny. Dnem 1. listopadu 1921 vstoupila společnost ta i se svým tuzemským závodem do nově ustanovené akciové společnosti »The Henckel von Donnersmarck-Beuthen Estates, Limited« se sídlem v Londýně, s níž splýnula. — Výnosem z 25. července 1923 vyzvalo min. vnitra společnost tu, aby podala žádost za připuštění k provozování obchodů v tuzemsku ve smyslu nař. z 29. listopadu 1865 č. 127 ř. z., nebo aby od provozování obchodů v tuzemsku pod vlastní firmou upustila. — Rozkladu, jež proti tomuto příkazu jmenovaná společnost podala, žal. min. v dohodě s min. obch., fin., veř. prací a sprav., vykonavši potřebná šetření, nevyhovělo a setrvalo na svém prohlášení, že stěžující si spo-